

**UNIVERZITA
PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

Student: Anna Čermáková

Předmět: KPG/KMPSP

Vyučující: doc. PhDr. Tomáš Čech, Ph.D.

Obor: Sociální práce, 3.ročník 2017/2018 kombinovaná forma studia

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE

Název a adresa školy	ZŠ Jana Duky Olomouc, Dolní 25 Olomouc
Zřizovatel	Město Olomouc
Ředitel	Jana Malá
Telefon	585 668 102
E-mail	Jana.mala@ssduky.cz

Školní metodik prevence	Jan Petrklíč
Telefon	585 668 111
E-mail	Jan.petrklic@ssduky.cz
Konzultační hodiny	Po-St 8-13 h.

Školní metodik prevence	Petra Kolo
Telefon	585 668 133
E-mail	Petra.kolo@ssduky.cz
Konzultační hodiny	St 8-12, Pá 12-15 h

Školní psycholog	Andrea Šuba
Telefon	585 668 105
E-mail	Andrea.suba@ssduky.cz
Konzultační hodiny	Po-Pá 8-10 h, po telefonické domluvě kdykoli

Základní škola	Počet tříd	Počet žáků
1.stupeň	11	258
2.stupeň	10	235
CELKEM	22	493

Klíčové dokumenty pro oblast prevence:

- Vnitřní řád školy
- Zákon č.359/1999 Sb. o sociálně - právní ochraně dětí
- Trestní zákon 140/1961 Sb.
- Zákon o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů 257/2000 Sb
- Zákon o rodině č.94/1964 Sb.¹
- Zákon o sociálních službách 108/2006 Sb.
- Zákoník práce 262/2006 Sb.

¹ *MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ* [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.prevence-praha.cz/index.php/legislativa/14-ministerstvo-prace-a-socialnich-vci>

- Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) 561/2004 Sb.
- Zákon kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. Zákon č.94/2009 Sb.
- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních 72/2005 Sb.²
- Metodický pokyn k řešení šikanování na školách a školských zařízeních – Metodický pokyn MSMT-22294/2013-1
- Zákon o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů 257/2006 Sb.³
-

ÚVOD

Již na základní škole jsou děti ohroženi rizikovým chováním. Jako je agresivní chování, poruchy příjmu potravy, sexuálně –rizikové chování , rasismus a xenofobie a další.

Je velmi důležité začít s osvětou a prevencí co nejdříve tedy v době povinné školní docházky.

Naše škola se proto také vytvořila svůj MPP. Zaměříme se také na primární prevenci užívání návykových látek .

Minimální preventivní program vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 20 006/2007-51.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. ZMAPOVÁNÍ ŠKOLY

Škola se nachází v Olomouci, které je statutární město v ČR. Ve městě o rozloze 10 336 ha žije přibližně 100 tisíc. Škola je v panelákové čtvrti v okrajové části města. Děti tedy dochází z okolních sídlišť a domů. Ve třídách jsou integrováni děti s poruchami chování, žáci jiných národnostních menšin a kultur.

Ve škole jsou vytypovaná místa, na které je potřeba více dohlížet, protože je tam předpokládán výskyt rizikového chování. Jde především o školní hřiště, okolí před školou a okolí šatny prvního i druhého stupně.

² Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.prevence-praha.cz/index.php/legislativa/12-ministerstvo-kolstvi-mladee-a-tlovychovy>

³ Ministerstvo spravedlnosti [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.prevence-praha.cz/index.php/legislativa/11-ministerstvo-spravedlnosti>

2.2. ZMAPOVÁNÍ SITUACE Z HLEDISKA RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Již deset let se vždy od 5. Ročníku provádí ve škole anonymní ankety o užívání návykových látek, šikaně a klimatu a škole a třídě. Děti mají svůj školní parlament, kde se můžou do jisté míry podílet na chodu školy a vznášet připomínky na zlepšení či řešit aktuální problémy ve škole, třídě. Díky dotazníkům víme, že starší děti na druhém stupni mají dovoleno od rodičů kouřit mimo areál školy, mohou chodit na klubů. S tím, je spojen zvýšený výskyt agresivity, záškoláctví a vandalismu.

3 ODBORNÁ SPOLUPRÁCE

- Praktičtí lékaři
- OSPOD a komise sociálně právní ochrany
- Police ČR, Městská policie
- Kurátoři pro děti a mládež
- Protidrogový koordinátor a manažer kriminality

3.1 MONITORING

- Žáci
- Rodiče
- Škola
- Pedagogové

3.2 INFORMAČNÍ ZDROJE

- Odborná a metodická literatura, odborné časopisy
- Schránky důvěry
- Školní časopis, rozhlas
- Videotéka zaměřená na rizikové chování
- Informace z médií
- Poznatky získané na základě vlastního šetření
- Informace získané od žáků, pedagogů školy

4 RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ – CÍLE, KTERÝCH CHCEME DOSÁHNOUT

Obecné cíle

- Zapojit rodiče do aktivit školy
- *udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou*
- *preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování*
- podporovat vzájemnou činnost žáků (Školní parlament)

- prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků
- pravidelné neformální setkávání pedagogů

4.1. Konkrétní cíle (prevence drogové závislosti a kouření)

- nabídnout besedy s odborníky v oblasti PP rodičům našich žáků, zajistit pro rodiče informační materiály k problematice rizikového chování
- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku
- oddálit první kontakt s návykovými látkami
- podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti
- podporovat je k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Ukazatel úspěchu

- počet experimentů s drogou je nižší oproti standardu
- ve škole je zdravé motivující prostředí
- žáci vyhledávají pravidelné zájmy a činnosti mimo školu (kroužky, sport...)
- žáci se aktivně zapojují do protidrogové prevence
- žáci jsou dobře informováni a vědí na koho se v případě potíží

4.2. Konkrétní cíle prevence šikany, rasismu, prevence sexuálního zneužívání a prevence rizikového sexuálního chování

- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám
- vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu
- posilovat zdravé sebevědomí
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a skrytých místech školy
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- předcházet rizikům předčasného sexuálního života – právní odpovědnost, citová nevyzrálost, antikoncepce, potraty
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska...
- předcházet rizikům souvisejících s tělesnými a psychickými změnami – porozumění a péče o své tělo - ducha, informace o přirozených vývojových změnách, gynekologie, sexuologie
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie, sexuálního zneužívání, pornografie, znásilnění
- předcházet promiskuitě, nebezpečí nechráněného sexu
- předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc – pohlavní styk, odlišnosti obou pohlaví, homosexualita, úchylinky

Ukazatel úspěchů

- mezi žáky nezačíná šikana
- žáci mají dostatek informací a znají rizika extremistických organizací
- žáci mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- žáci se zajímají o multikulturní společnost a postoje
- žáci lépe rozumí svým citům a tělesným změnám – nestydí se za ně
- žáci mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství
- žáci se orientují v problematice sexuální výchovy, vědí na koho se obrátit s problémy atd..
- žáci k sexu zaujímají zodpovědný postoj – znají rizika i pozitiva
- jednají asertivně
- umějí říct **NE**

4.3. Konkrétní cíle v prevenci záškoláctví

- snížit počet zameškaných hodin
- posilovat hodnotu vzdělání
- mít povědomí jak postupovat při řešení neomluvené školní docházky (třídní učitel, výchovný poradce, rodiče, OSPOD)

Ukazatel úspěchů

- snížení počtu zameškaných hodin
- žák jeví zájem o výuku a vzdělání jako takové
- škola má vypracovaný plán a postupy, jak řešit neomluvenou docházku

ČINNOSTI NUTNÉ K DOSAŽENÍ CÍLE

- koncepce volnočasových aktivit
- podpora zdravého životního stylu
- podpora smysluplného trávení volného času
- pěstování morálních hodnot
- vytváření pozitivního klimatu ve škole, třídě
- posilování sociálních dovedností a komunikace
- zvyšování a podpora zdravého sebevědomí
- upevňování kolektivu
- umění vyrovnat se s neúspěchem
- zvládání náročných psychických situací
- podpora se zvládnutím říct NE, umění odmítnout
- nabídka školy zájmové kroužky
- pořádání besed na téma prevence
- orientovat se v problematice závislosti a znát rizika s tím spojená
- podpora komunikace mezi dětmi a rodiči, školou
- samostatné práce jako trénink
- individuální přístup ke každému žákovi
- nácvik vzájemné úcty
- pořádání seminářů
- skupinové práce

5.EVALUCE

Důležitou formou hodnocení je pokračování v zadávání dotazníků na začátku programu a na jeho konci. Hodnotíme také besedy a přednášky. Další možností je sledování žáků, dětí buď přímo ve vyučovacích hodinách, nebo na školních výletech a jiných akcích. Při hodnocení efektivity prevence lze využít slohových prací, výtvorů a jiných samostatných prací žáků. Škola by také mělo brát v potaz schránku důvěry, získané poznatky od rodičů a celkově mít dostatek informací o chování žáků školy mimo areál školy.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

- Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Na Vozovce 26, 77900 Olomouc
  - P-centrum, spolek, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – Rodinné centrum U Mloka, Laffayetova 47/9, 77900 Olomouc
  - Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva - Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi, Wellnerova 1215/1, 77900 Olomouc
  - Poradna pro ženy a dívky, Wurmova 7, 77900 Olomouc
  - Rodinné centrum Heřmánek, Náves Svobody 41, 77900 Olomouc
  - Charita Olomouc - Klub Khamoro, Wurmova 5, 77111 Olomouc
  - Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – Klub Zóna, Střední Novosadská 48, 77900 Olomouc
  - Společnost podané ruce o.p.s., NZDM v Olomouci, Dolní náměstí 38, 77900 Olomouc
  - CENTRUM KOMPLEXNÍ PÉČE v Olomouckém kraji (dříve Terapeutické centrum), Dolní náměstí 2 Olomouc 799 00
  - Probační a mediační služba České republiky
Poradna pro oběti trestných činů – Olomouc, Mariánská 4, Olomouc
-
- [Linka důvěry dětí a mládeže 585 414 600](#)
  - [Vzkaz domů \(dítě na útěku\) 800 111 113](#)
  - www.pcentrum.cz (Olomouc)
  - www.sikana.cz
  - www.varianty.cz
  - www.linkabezpeci.cz
  - www.linkaduvery.cz
  - www.ditenauteku.ic.cz

SEZNAM LITEATURY

- Středisko sociální prevence Olomouc* [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://ssp-ol.cz/>
- Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb Olomouc* [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: http://kpss.olomouc.eu/katalog/filtr/?providing_id=2&group_id=1&situation_id=&age=&service_id=&submit=vyhledat+%C2%BB
- ONŽ - pomoc a poradenství pro ženy a dívky* [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.poradnaprozeny.eu/?akc=poradny-pro-zeny-a-divky>
- Preventivní rady* [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://mp-olomouc.cz/prevence/preventivni-rady>
- Linky důvěry a krizová centra* [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://mp-olomouc.cz/pro-verejnost/nejcastejsi-dotazy/3426>
- Kontakty* [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.olomouc.charita.cz/kontakty/>
- Portál prevence rizikového chování: Centrum sociálních služeb Praha – Pražské centrum primární prevence* [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.prevence-praha.cz/>
- Pražské centrum primární prevence: MANUÁL PRO TVORBU MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU* [online]. Praha, 2010 [cit. 2018-03-11].
- Legislativa* [online]. [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <http://www.prevence-praha.cz/index.php/legislativa>